

ชื่อโครงการ: การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การแสดงบำบัด (Drama therapy) และภาพบำบัด (Photo and VDO therapy)

- หน่วยงานรับผิดชอบ:
1. ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 2. สถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 3. มูลนิธิเพื่อการศึกษาพิเศษในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
 4. มูลนิธิส่งเสริมเด็กปัญญาเลิศ

1. หลักการและเหตุผล

ปัญหาในปัจจุบันทั้งในครอบครัว การทำงาน และสังคมที่มักเกิดขึ้นเพื่อการค้นหาคำตอบและวิธีในการป้องกันแก้ไขก็คือ การสร้างและรักษาสัมพันธภาพให้ราบรื่นและมั่นคง การสื่อสารที่ไม่รุนแรงและขัดแย้ง รวมทั้งกระตุ้นให้มีเป้าหมายและประเด็นเดียวกัน การเข้าใจและยอมรับในคุณค่าและศักยภาพของตนเองและผู้อื่น การทำงานร่วมกันอย่างสันติ สร้างสรรค์และบรรลุเป้าประสงค์ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมอย่างมีความสุข และอื่นๆที่เกี่ยวข้องถึงสุขภาพกายและใจของบุคคลและสังคม โดยเฉพาะในการที่จะพัฒนาเด็กหรืออนาคตของชาติให้มีศักยภาพอย่างเต็มที่และมีความสุข พัฒนาได้ดีและสมบูรณ์ทั้งทางกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา ให้เป็นผู้ใหญ่ที่แข็งแรงทั้งกายและใจซึ่งจะช่วยให้ปัญหาต่างๆที่กล่าวมาไม่เกิดขึ้นหรือน้อยลงมาก นั่นคือ เด็กจะต้องเรียนรู้และเข้าใจตนเองเท่าๆกับการเข้าใจคนอื่น เด็กที่ขาดทักษะหรือมีพัฒนาการบกพร่องก็จะส่งผลเสียต่อการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ทั้งทางบุคลิกภาพและศักยภาพในด้านต่างๆ เช่น ความมั่นใจหรือเห็นคุณค่าในตนเองเพราะปัญหาจากความกลัว ความวิตกกังวล หรือการมีประสบการณ์ที่ไม่ดีเช่น โดนเพื่อนแกล้ง โดนตำหนิจากผู้ใหญ่เมื่อไม่สามารถทำสิ่งที่ผู้ใหญ่คาดหวังได้

ดังนั้นจึงมีการค้นคว้าวิธีการต่างๆที่จะช่วยพัฒนาเด็กให้มีศักยภาพ พัฒนาการได้สมบูรณ์ มีความสุขตามอัตภาพที่ควรจะเป็น โดยเฉพาะทางจิตวิทยาที่พยายามค้นคว้าถึงแนวทางในการที่ช่วยแก้ปัญหาต่างๆเหล่านี้ การแสดงบำบัด/ละครบำบัด (Drama therapy) และภาพบำบัด (Photo/VDO therapy) เป็นวิธีการที่สร้างขึ้นมาเพื่อทำให้บุคคลได้เข้าใจในศักยภาพ คุณค่า สัมพันธภาพของตนเองและผู้อื่น ช่วยให้ปรับพฤติกรรมที่มีปัญหา เสริมสร้างทักษะในการสื่อสารหรือทำกิจกรรมกับผู้อื่น กล้าแสดงและยอมรับความคิดเห็น เรียนรู้ที่จะฟังและหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเองและร่วมกับบุคคลอื่น

การแสดงบำบัด/ละครบำบัดและภาพบำบัด สามารถใช้ได้กับทุกคนนับแต่วัยเด็กถึงวัยผู้ใหญ่ขึ้นอยู่กับ การตอบสนองของแต่ละคนที่สามารถจะเรียนรู้และเข้าใจเรื่องราวของตนได้ดีตามธรรมชาติ เพราะเป็นรูปแบบ การอบรมที่นำสิ่งที่มืออยู่แล้วของบุคคลมาประยุกต์ใช้ ในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงภายในของ บุคคลภายใต้ความสัมพันธ์ของการนำเสนอ การอบรมนี้ไม่ใช่การสร้างนักแสดงหรือสร้างละครหรือนักภาพยนตร์ แต่เป็นการกระตุ้นและส่งเสริมการใช้จินตนาการผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้นผู้รับการ อบรมจึงไม่ จำเป็นต้องมีพื้นฐานการแสดงหรือการถ่ายภาพมาก่อนการเข้ารับการอบรม

แนวทางการอบรม

มุ่งเน้นการพัฒนาจากสิ่งที่คุณรับการอบรมสามารถแสดงออกได้ และมีการใช้การเปรียบเทียบ “อุปมาอุปไมย” (Metaphor) เพื่อให้ผู้รับการอบรมไม่รู้สึกลัวถูกรุกรานความเป็นส่วนตัว (Personal Space) ผู้รับ

การอบรมมีอิสระในการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในระดับที่ตนเองรู้สึกหรือคิดว่าเหมาะสมภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและปราศจากการตัดสินหรือการประเมินค่า (No Judgment Environment)

การแสดงบำบัด/ละครบำบัดและภาพบำบัด ประกอบด้วยการใช้ภาพถ่ายหรือ VDO และรูปแบบการแสดงที่หลากหลายผ่านการสื่อสารทั้งในรูปแบบการใช้ภาษาและไม่ใช้ภาษา เช่น การใช้จินตนาการการแสดง บทบาทสมมติ การทำกิจกรรมเกี่ยวกับรูปและสัญลักษณ์ การทำกิจกรรมโดยใช้อุปกรณ์ เช่น หุ่น หน้ากาก ของเล่น ผ้า และวัตถุต่างๆ ฯลฯ

2. วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในเทคนิคการนำการแสดงบำบัด/ละครบำบัดและภาพบำบัดไปใช้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ผู้ทำงานกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ หัวหน้างาน พนักงานในองค์กรต่างๆ นักจิตคลินิก เป็นต้น

3. กลุ่มเป้าหมาย

การแสดงบำบัด/ละครบำบัดและภาพบำบัด ใช้ได้กับบุคคลในทุกช่วงวัย ในหลากหลายสถานที่ เช่น โรงเรียน โรงงาน องค์กรการทำงานต่างๆ โรงพยาบาล คลินิกจิตเวช ศูนย์พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพและปรับพฤติกรรม เรือนจำ บ้านพักคนชรา เป็นต้น ตัวอย่างผู้เข้ารับการอบรมเชิงคลินิก ได้แก่

- เด็กออทิสติก
- เด็กสมาธิสั้น
- เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม
- บุคคลที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับความเครียด โรควิตกกังวล รวมถึงโรคต่าง ๆ ทางจิตเวช
- บุคคลที่มีปัญหาทางความคิดและบุคลิกภาพ
- บุคคลที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการติดสารเสพติด
- บุคคลที่ประสบปัญหาภาวะสมองเสื่อม

4. วิธีการดำเนินการ

เพื่อให้การจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การแสดงบำบัด (Drama therapy) และภาพบำบัด (Photo and VDO therapy) ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพจนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ จึงได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

4.1 ประชุมคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ภาควิชาการศึกษาพิเศษ สถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มุลินธิเพื่อการศึกษาพิเศษในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และมุลินธิส่งเสริมเด็กปัญญาเลิศ ร่วมกันวางแผนในการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ

4.2 ดำเนินการขออนุมัติโครงการ

4.3 เตรียมเอกสารและสถานที่

4.4 ประชาสัมพันธ์ให้ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และบุคลากรที่ทำงานร่วมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เข้าร่วมโครงการ

4.5 ดำเนินการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ

4.6 สรุป ประเมินผล และรายงานผลการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ

โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การแสดงบำบัด/ละครบำบัดและภาพบำบัดจะแบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 30 คน ดังนี้

กลุ่มที่ 1 พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในวันอังคารที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2559

เรื่อง **เชื่อว่าหนูทำได้** ตอน **กลยุทธ์ในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์**

กลุ่มที่ 2 อาจารย์ ครูของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในวันพุธที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2559

เรื่อง **สื่อสารสร้างสรรค์ทันยุค** ตอน **การพัฒนาตนเองเพื่อการสื่อสาร**

กลุ่มที่ 3 พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2559

เรื่อง **เมื่อมีลูกฉลาดล้ำทำไงดี** ตอน **จิตวิทยาการแสดงออกเพื่อการสื่อสาร**

กลุ่มที่ 4 อาจารย์ ครูของเด็กปกติและเด็กเก่ง ในวันศุกร์ที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2559

เรื่อง **สื่อสารสร้างสรรค์ทันยุค** ตอน **กลยุทธ์ในการเข้าถึงเด็กยุคดิจิทัล**

แต่ละกลุ่มใช้เวลา 1 วัน 9.00 – 16.00 น. ผู้ลงทะเบียน เลือกได้คนละ 1 กลุ่ม

5. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ 23-26 สิงหาคม 2559 เวลา 8.30 -16.30 น.

6. สถานที่ดำเนินการ

ห้องประชุมศาสตราจารย์ ดร. สาโรช บัวศรี ชั้น 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

7. ผลสำเร็จและความคุ้มค่าของงานที่คาดว่าจะได้รับ

พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่เข้าร่วมประชุมสามารถนำเทคนิคการแสดงบำบัด/ละครบำบัดและภาพบำบัดไปใช้ในการแก้ปัญหาด้วยความเข้าใจตนเองและเข้าใจถึงวิธีติดต่อสื่อสารกับเด็กในปกครองอย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข